

مرکز آموزشی درمانی شفا

عنوان سند: سرطان مثانه

کد سند: NO-BK-۰۸

تهیه کننده:

مرضیه خسروی مشیزی

تنظیم کننده: فرحناز نریمسیا

سوپروایزر آموزش سلامت

سرطانی استفاده می شود.

پرتو درمانی خارجی

پرتودرمانی خارجی که توسط یک ماشین در خارج از بدن تولید می شود هدف دستگاه یک پرتو متمرکز از تشعشع در تومور است پرتودرمانی خارجی معمولاً پنج روز در هفته به مدت پنج تا هفت هفته داده می شود.

پرتو درمانی داخلی

تابش داخلی شامل قرار دادن یک پلیت کوچک از ماده رادیواکتیو در داخل مثانه است درمان چند روز طول می کشد و مورد نیاز است تا بیماران برای چند روز در بیمارستان بمانند تا زمانی که پلیت حذف شود.

پیشگیری از سرطان مثانه

متاسفانه امروزه بدن ما در معرض انواع امواج، تشعشعات، آلودگی ها و هم چنین مواد غذایی با ترکیبات سرطانزا قرار دارد. برای پیشگیری از انواع تومور ها در ناحیه های مختلف بدن از جمله مثانه توصیه های عمومی وجود دارد:

سیگار کشیدن ممنوع/ هنگام مواجهه با مواد شیمیایی احتیاط کنید./ از میوه ها غافل نشوید./ نوشیدن آب کافی غربالگری منظم /عود سرطان مثانه

ولی به طور خاص تخلیه کامل ادرار در هر نوبت و رسیدگی سریع به التهابات و عفونت های مثانه، میتواند به پیشگیری از ایجاد توده در مثانه کمک کند.

منابع: <https://emrc.mui.ac.ir/fa>

<https://www.yjc.ir/> <https://www.NCii>

پس از تعیین حجم و ابعاد توده و مرحله سرطان، درمان متناسب با آن اتخاذ می شود، از آنجایی که این بیماری در مراحل اولیه به راحتی قابل درمان است، آزمون های سالانه و غربالگری این سرطان اهمیت بسیاری دارد.

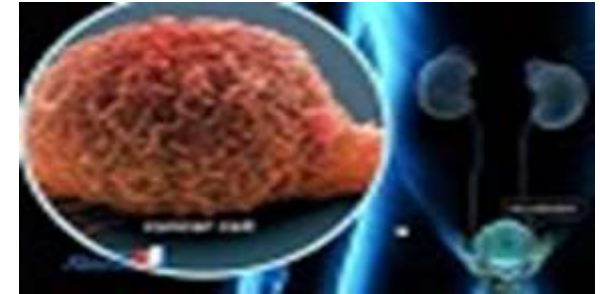
درمان سرطان مثانه

عمل جراحی: با عمل جراحی تومور و برخی بافت های سالم اطراف حذف می شوند. انواع مختلف عمل جراحی برای درمان سرطان مثانه وجود دارد که بر اساس مرحله و درجه ی بیماری بهترین روش انتخاب می شود.

شیمی درمانی: شیمی درمانی در برخی موارد قبل از عمل جراحی برای کوچک کردن تومور سرطان مثانه داده شده است همچنین می تواند بعد از عمل جراحی استفاده شود و برای از بین بردن هر سلول تومور باقی مانده است. شیمی درمانی ممکن است به صورت داخل وریدی داده شده و یا به طور مستقیم به مثانه (شیمی درمانی داخل مثانه) وارد شود شیمی درمانی داخل مثانه در کاهش عود سرطان سطحی مثانه در صورت کوتاه مدت موثر است.

ایمونوتراپی: ایمونوتراپی شامل باکتری های مفید که از طریق یک کاتتر به داخل مثانه وارد می شود تا به دنبال آن سیستم ایمنی بدن به هر دو باکتری ها و سلول های سرطانی حمله کند و می تواند بعد از عمل جراحی برای کاهش احتمال عود تومور استفاده شود

پرتودرمانی: استفاده بدون درد، نامرئی، اشعه های پرتو انرژی است که می تواند هر دو سلول های سالم و سرطانی را بکشد تابش می تواند به عنوان یک روش جایگزین و یا علاوه بر شیمی درمانی یا جراحی برای از بین بردن سلول های

مثانه یک اندام توخالی است که درون لگن قرار داشته و دارای دیواره‌های انعطاف پذیر و ماهیچه‌ای است. ادرار ساخته شده توسط میزنای از کلیه به سمت مثانه حرکت می‌کند. زمان دفع ادرار، ماهیچه‌های مثانه منقبض شده و ادرار از طریق میزراه یا مجرای ادرار از بدن خارج می‌شود.

اگر سلول‌های مثانه به صورت غیر طبیعی رشد کنند، سرطان مثانه ایجاد می‌شود. سرطان مثانه می‌تواند خوش‌خیم یا بدخیم باشد. بدخیمی به این معناست که سلول‌های سرطانی می‌توانند رشد کنند و به سایر قسمت‌های بدن گسترش یابند که این فرآیند متاستاز نامیده می‌شود. اما تومور خوش‌خیم به سایر قسمت‌های بدن متاستاز نمی‌دهد.

علائم و نشانه‌های سرطان مثانه

گاهی اوقات افراد مبتلا به سرطان مثانه هیچ علامتی را تجربه نمی‌کنند. علائم سرطان مثانه می‌تواند شبیه به بیماری‌های دیگر دستگاه ادراری مانند سنگ کلیه یا عفونت ادراری باشد. افراد مبتلا به سرطان مثانه علائم و نشانه‌های زیر را تجربه می‌کنند:

-خون در ادرار یا هم‌اچوری: ادرار به رنگ قرمز روشن یا قرمز تیره (شبه چای) دیده می‌شود.

-درد یا سوزش ادرار کردن -تکرر ادرار

-قطع ادرار -احساس نیاز به ادرار کردن چندین بار در طول شب
-احساس نیاز به ادرار کردن، اما عدم توانایی ادرار کردن -کمر درد در یک طرف بدن

عوامل موثر در ابتلا به سرطان مثانه

عامل خطر سرطان، هر چیزی است که احتمال ابتلا به آن را افزایش می‌دهد. عوامل زیر ممکن است خطر ابتلا به سرطان مثانه را افزایش دهند: استفاده از تنباکو: شایع‌ترین عامل خطر، سیگار کشیدن است. احتمال ابتلا به سرطان مثانه در افراد سیگاری ۴ تا ۷ برابر بیش‌تر از افراد غیر سیگاری است.

سن: شانس ابتلا به سرطان مثانه با بالا رفتن سن افزایش می‌یابد به طوری که بیش از ۷۰ درصد افراد مبتلا به سرطان مثانه بیش از ۶۵ سال سن دارند.

جنسیت: احتمال ابتلا به سرطان مثانه در مردان نسبت به زنان ۴ برابر بیش‌تر است اما میزان مرگ و میر در زنان بیش‌تر از مردان است.

مواد شیمیایی: تماس با مواد شیمیایی مورد استفاده در صنایع نساجی، لاستیک، چرم، رنگ، چاپ و برخی مواد شیمیایی معطر می‌تواند خطر ابتلا به سرطان مثانه را افزایش دهد.

بیماری‌های مزمن مثانه: سنگ مثانه و عفونت مثانه خطر ابتلا به سرطان مثانه را افزایش می‌دهند افرادی که از کمر

به پایین فلج شده‌اند و برای دفع ادرار به کاتتر ادراری نیاز دارند مستعد عفونت‌های ادراری هستند و احتمال ابتلا به سرطان مثانه در آن‌ها بالاست.

نژاد: احتمال ابتلا به سرطان مثانه در افراد سفید پوست دو برابر بیش‌تر از افراد سیاه پوست است، اما میزان مرگ و میر سیاه پوستان دو برابر بیش‌تر از سفیدپوستان است.

تشخیص سرطان مثانه: تشخیص زودهنگام سرطان مثانه، شانس درمان موثر را بالا می‌برد ابتدا پیشینه‌ی پزشکی فرد و ریسک فاکتورهای سرطان مثانه بررسی می‌شود راههای تشخیص پیشنهادی عبارتند از:

- آزمایش ادرار
- معاینه فیزیکی که در آن به کمک انگشت، ناحیه مقعد و یا واژن مورد بررسی قرار گرفته و وجود هرگونه توده غیر طبیعی تشخیص داده می‌شود.
- سیستوسکوپی که در آن دوربین کوچکی از طریق میزراه وارد مثانه میشود و پزشک می‌تواند توسط آن وجود هر گونه بدخیمی را مشاهده کند.
- بیوپسی که در آن، از بافت دیواره مثانه از طریق وارد کردن لوله ای کوچک به داخل میزراه، نمونه برداری می‌شود.
- سی تی اسکن
- عکس برداری از مثانه بوسیله ی تزریق ماده حاجب
- ایکس ری
- سونوگرافی